

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конто почт. ш. 143322
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рухомців не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місцеві в краю 450 год.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 180
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 год.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

В джунглях польської політики.

1.

„Nichts ist wahr, alles ist erlaubt“ — може словами Нітше сказати собі почесний (Пісудський) і дійсний (Бартель) начальник польського уряду. Справді, ніщо не є правдивим і все є дозволене, якщо маєш в своїх руках багнети і гармати, поліцію, прокураторів і тюрем. Перед всемогутністю п'ястука і батога, під грізним напором фізичної сили якимись безконечно смішними, карикатурно дрібними і безвартісними стають всі принципи, що лягли в основу культурної людськості, як правда, добро, справедливість і т. і. Навіть постанови польської конституції в пророчому огні польської дійсності перемінюються в феєричні казки для дитини.

Небавом Польща обходиться шість роковин своєї *trzaćce charte* *liberatum*, основи й підвалини свого державного життя, тзв. безрезервної конституції. Шість літ — в нинішніх часах, в добі головокружних винаходів, поступаючої відмінності обличчя всього світу й техніки всього людства, в добі спішного вирівнювання розбіжностей і розходжень між вчорашніми ворогами і супротивниками, в ері невимовного кладення підвалин підбудівлю нового життя — це великий шмат часу, це ціле століття в порівнянні з попередніми. В світі відбуваються перегони до якоїсь нової мети. Великий шмат часу для всіх, що бачать, думають, відчують. Тільки в Польщі, від її конституції, а ще більше від її роздута величезними чужонаціональними територіями, відбувається специфічний відсталий процес, який ми дозволимо собі назвати джунглями польської політики. Відомо, що джунглями не кермують ніякі людські права, ніякі писані конституції, відомо, що там не обов'язують ніякі улаштування культурного світа. Конституцією джунглі є лише піасвідомий гін животини вдержати своє існування, лише непоборний інстинкт дикуна пазурами роздерти свого противника і висити з нього живу кров, бо інакше те саме завтра буде його самого. Дійсні джунглі дико-екзотичних країн тільки тим різняться від джунглі польської політики, що там сама природа накладає „конституцію“ міжживотинних взаємин, а тут ту „конституцію“ міжнаціональних відносин творить пануюча нація ділами своїх вибранців.

Шість літ відбувається джунглізація життя в Польщі, особливо на її непольських територіях, шість літ замість писаної, святочно проголошеної і правно обов'язуючої конституції відбуваються лови на всіх, що думають інакше, як того хочуть вибранці пануючого народу, що змагають до повного життя, а не хочуть добровільно стати об'єктом наживи фізично сильнішого. А весь цей процес постійно супроводиться джез-бендом польських політичних музикантів про потребу „введення в життя польської конституції“ у відношенні до непольських народів. Це справді неабиякий дивогляд. Але слова мовиться, а діло робиться. Словний джез-бенд про конституцію має на меті опанувати легковірних слухачів, а діяльна акція розвивається по лінії відворотного пригноблення конституції.

Останні події на Білорусі наглядно і вельми переконуючо вказують на те, як відбувається те відворотне пригноблення польської конституції. Очевидно, не є це перший зразок і не останній, але є він такий визначою характеристичний, такий різко типовий, такий справді історичний для мартирології „славянських меншостей“ в Польщі, що важко підняти для нього відповідну аналогію в європейській дійсності.

Польська преса і польські чинники трактують превенційне ув'язнення білоруських послів і дороблену до нього формальну видачу їх судові польською соймовою більшістю — як епізод, як проминаючий, незначний інцидент у польській „меншостевій політиці“. Зайвим було би доказувати, що таке ставлення справи є наскрізь помилкове, найнеі трафаретне. Це не епізод, лише завершення польської політики у відношенні до поневолених славянських „братів“ у найдрастичнішій і найдошкульнішій формі.

Польська конституція не лише досі не ввійшла в життя, але — навпаки — з польського боку роблено все можливе, щоби те введення конституції в „життя“ якнайбільш чітко відчувли поневолені народи. Топчучи її загальні постанови, польський сойм ухвалив відомі закони про „права“ української й білоруської мови в школі, адміністрації, судівництві, нотаріаті, на почті і залізниці, повернувши в нівець — всупереч конституції — всі дотеперішні мовні права українців і білорусів та зліквідувавши майже зовсім українське й білоруське шкільництво.

Цей крок у практичному і „законному“ пригнобленні конституції, не зважаючи на інші самочинні за-

кони польського сойму (як закон з 26. вересня 1922), був зразком для всіх і вся, а в першу чергу для польської адміністрації, як треба розуміти „законно“ польську конституцію у відношенні до громадян української і білоруської національності.

Однак здавалося, що конституційне *decorum* буде збережене щонайменше у відношенні до умандатованих народних представників, до послів — і то тимбільше, що те *decorum* є основною вимогою польської конституції. Змістом того *decorum* є загально прийнята незайманість послів і свобода їх рухів. Та в короткому часі виявилось, що й ця конституційна постанова блідне і никне під „світлом“ дійсності. Спробу в тому напрямку зробив уряд Хієно-П'єста, якого міністр внутр. справ, хадецький сенатор Стецький — всупереч конституції — замкнув українським і білоруським послам доступ до їх виборців. Сен. Стецький витягнув з теки царсько-російської реакції розпорядок крівавого Столипіна і ввів його в життя на „кресах“, ставлячи цей розпорядок вище виразної постанови польської конституції. Одночасно польська соймова більшість видала судові за справоздавчі промови трьох українських послів, яких прокуратура вже отс третій рік держить в карному облігу. Таке типове „пошанування“ основних законів польської республіки найшло свій класичний вислів в поведінці з більшістю парламентського представництва білоруського народу.

Польські політичні чинники ставили „креси“ в положення „диких піль“, які в кожній ділянці і під кожним оглядом є — *res nullius*. А коли так, то треба тільки прийти і запанувати там, а все інше зробиться по їх волі і бажанням. І приходили, і розводили теребені, і гарбали, погрожували і голубили, але без висліду. Певно причиною цього відпору „тугешніх“ є капосні галичани. Поставили кордон між Сх. Галичиною і північними „кресовими“ землями. Посунули хмарою на „креси“ всі „стражі кресові“, визволенці, пелесівці, п'єстівці, ендеки. І знову розчарування. „Приєднування“ цих „диких піль“ до величчю польської культури не йде по лінії їхніх замислів. Замкнули церкви, загарбали церковні маєтки, знищили самоврядування, пригнобили режим „сильної руки“, заповнили тюрми — і знову невдоволення. Так міняючи з першого погляду криву, але в дійсності однастайну „кресову“ політику, постановили довести репресійні за-

соби до... абсурду і завершили їх ув'язненням білоруських послів.

Таким чином думали вони перелаяти „темне“ населення і покласти край організаційній акції. Доконавши арештувань послів, польські чинники спершу вдарили у радисну нуту. Мовляв, білоруські селяни відхрепуються від „Громади“. Але вже енуціяції білоруських організацій і подія в польському Косові виявили, що якраз навпаки, що білоруське населення поголовно солідаризується зі своїми апештованими послами і ту солідарність припечатують своєю кров'ю.

Своїми репресійними здвигами польські чинники не лише нічого не досягнули в масі, але — навпаки — поставили її всеціло проти себе, а одночасно світові пригадали, що в Польщі існує досі нерозв'язана, складна і запальна національна проблема, яку Польща „розв'язує“ репресіями, посунами аж поза межі посольської незайманості. І це звернення уваги світа на національну проблему в широкій смузі між Балтиком і Чорним Морем є поки-що єдиним додатним білянсом останнього репресійного демаршу на Білорусі.

Етапами.

Париж, 2. лютого 1927.

1.

Так отже, мимо польської пропаганди у Франції, пропаганди і містифікації, яких жертвою є націоналістичні французькі кола і марш. Фош, від учорашнього дня контрольна комісія антантська в Німеччині перестала існувати, а вчора заключено компроміс в справі німецьких східних кріпостей і фабрикації та вивозу зброї. Зміст компромісу Вам певне відомий з телеграм; як кожний компроміс, він несе в собі уступки з обох сторін; на загал можна сказати, що зміст компромісу радше корисний Німеччині.

Однак вага не в самому змісті, а у факті, що компроміс заключено, та що з усуненням аліантської контрольної комісії впала ще одна з підвалин Версайського мира, який дав почин „великій“ Польщі.

Ледви вісім літ від того мира — довгий і важкий час для нас, що двигасмо ярмо, та короткий момент в історії нашої, Польщі і світа, — а який шмат дороги вже пройдений в напрямі понівечення того злощасного Версайського „договору“! Як наглядно пересуваються відносини і взаємини сил і потуг в Європі! Як хитаються підстави нашої поневолень! Як далеко і як

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 52/7. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 25 (10.9.22) z dnia 3. lutego 1926 pod tytułem: „Za zawinięciem den“ w ustępie od słów „Wła“ do końca artykułu, 2) „Hrabia“ w ustępie między słowami „komu“ a słowami „ci“ zawiera ad 1) 2) znaną zbrodnię z § 65 a) ustawy k. uznanej dokonanej 2. lutego 1927 konfliktację z przepisami, i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydał się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstw przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. i. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę po 400 zł. — Lwów, dnia 4. lutego 1927.

Red. czas. „Dilo“ Pr. 53/27. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 26 (10.9.23) z dnia 3. lutego 1927 r. na 1-ej stronie a) tytuł artykułu wstępnego, dalej z tego artykułu w ustępie b) między słowami „ludzkosty“ a „i ce stałosa“ w ustępie c) między słowami „uczest“ a „O“ i d) między słowami „Cej“ do końca artykułu zawiera znaną zbrodnię z § 65 a) u. k. i wstępną z § 302 u. k. ze zatem zarządza przez Prokuraturę 3. lutego 1927 i w tym dniu wykonana konfliktacja jest naprawdliwiona i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania pisma drukowanego. Zarazem wydał się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstw przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. i. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę po 400 zł. — Lwów, dnia 4. lutego 1927.

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 54/27. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów umieszczonych w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 27 (10.9.24) z dnia 5. lutego 1927 pod tytułem: „Czy UNDOjednostka zminylo naprjami awoleji politycy“ w ustępie między słowami a) „ukrainickich“ partij“ a „My ne striczaszysia“ b) „ukrainkomu narodowi“ a „Wte“

na perszyj“, c) „urjad na Ukraini“ a „Retolucja 9“ wrescie d) od słów „Ziobojn wydumkoju treba“ do końca artykułu zawiera znaną zbrodnię z § 65a) uk. i wstępną z § 24 ust. prak. ze zatem zarządza przez Prokuraturę dnia 5. lutego 1927 r. konfliktacja jest naprawdliwiona i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydał się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstw przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. i. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę po 400 zł. p. — Lwów, dnia 4. lutego 1927 r.

вірадно вже поступила уперед у Франції свідомість, що діло Клеманса й Льюїса Джорджа з 1919 р. — велика помилка, шкідна для Франції самої і для Європи цілої! Перші етапи ревізії Версайського миру вже за нами; даліш неминучі наче день після ночі, наче тверезість після похм'ялля, будуть наступати своєю чергою і своїм темпом — рат швидшим, раз повільнішим, але наступати будуть.

1914 року. — буде також почуватися здатністю розкрити намірені й договори, перекрутити кордони, які їй невідомі, віддати провінції, які їй забрано. Небезпека лежить не в ідеї реваншу ані не в людях, що служать цій ідеї. Небезпека полягає в тому, щоб кількадесять кілька мільйонів Німців, душачися на території вже раніше за тісній та ще затісненій версайським договором, не почувалися доволі зорганізованими й наслідком того доволі дужими, аби висадити у воздух версайську покривку".

Шістьдесятківка мільйонів на затісній території! Бенвіль торкнувся тут самої сушної суті чимешкої проблеми в її неминучих, стійких висновках для Польщі передовсім. Це — популяційно територіальний угол питання. На углі шм розкрушяться кінець кінців усі заходи і спроби, щоби забезпечити перед Німеччиною "велику" Польщу, химерні спроби, за які від якогось часу взялася британська дипломатія і яким дає між ин. вислів п. В. Стід в останньому числі льондонського "Observer". П. Стід числить на "персвазію" обох сторін. Так, начеби "персвазією" можна було змінити фізичні закони популяції і території. Це така сама химера, як химера деяких наших політиків, аби "переконати" перелюднену придніпрянську Україну, щоби зреклася можливості своєї пайки в кольонізації.

В. Левицький.

Побойовання Бухаріна.

Промова проти національного шовінізму і антисемітизму.

На ленінградській губерніяльній конференції компартії виступив Бухарін величезну промову про міжнародне й внутрішнє положення РСР, в якій торкнувся між іншим дуже тонкого і дразливого тепер у державі більшовицької диктатури питання національного шовінізму та антисемітизму. З наведеного далі тексту промови Бухаріна виходить, що там квітне особливо російський національний шовінізм, а не менше і антисемітизм. І один і другий помітний і в рядках компартії.

"Господарський процес — казав Бухарін — нерозривно зв'язаний з оживленням активності ворожих нам дрібно-буржуазних шарів. Ця активність зростає й серед національних меншостей, де набрала виразної форми національний шовінізм. Цей шовінізм, ш "ура-патріотичний" настрій, замаскований на пролетарський лад, помітний іноді і в нашій літературі. Особливо загострення такої ідеології ми спостерігаємо на Україні і Білорусі. В цих питаннях ми повинні бути надзвичайно серйозні й обережні. Наприклад наші товариші вважають за зайве запроваджувати національну мову в окремих республіках, зокрема на Україні. Ясно, що товариші, ставлячи опір українізації, ллють тільки воду на млин Пилсудського. Їм важко вивчити українську мову, та хіба можна особисті інте-

реси протиставити загальній політичній партії? Треба пам'ятати, що найменша наша помилка в національному питанні загрожуватиме зруйнуванню наслідками".

Видно дуже вже завзято побойовують українізацію російські комуністи на Україні, коли Бухарін званився пог оживати їм аж... Пилсудським. Дійсно, найшов "великого" страшака! Та це зробив Бухарін свідомо, бо видно, що російського шовінізму на Україні не всіля гамувати сама партія і тому треба було навіть Бухарінові вдатися в тій справі аж на допомогу Пилсудського. Та всеж і Бухарінові треба виразно зазначити, що російський шовінізм може спричинити "погубні наслідки" для панування російських комуністів на Україні не тому, що у Варшаві є Пилсудський, якому на українізації залежить так, як на муніципальному сагінові, а тому, що російському шовінізмові протиставлять і будуть себе гостро протиставити свідомі національно українські маси, які польських шовіністів і диктаторів ненавидять також як московських.

Про антисемітизм вирвалося Бухарінові теж кілька менше дипломатичних слів.

"Причина антисемітизму — казав він — полягає в тім, що жидівська дрібна та середня буржуазія, отруюючи після громадянської війни, зайняла позицію дрібної та середньої буржуазії руської, так само як руську інтелігенцію, що дуже захоплювалася саботажем, почасти замінила жидівську інтелігенцію. Робітники не бачать жидівських злиднів, бо вони зосереджені, здебільшого, в меншій особистості. За те вони бачать жидівського неппмана і спекулянта. Боротися з антисемітизмом треба, не замовчуючи питання та не приховуючи правди, а правду скерована проти жидівського неппмана та російського шовінізму. Не можна замовчувати того, що жиди є бідні й багаті, що жидівський неппман такий самий наш класовий ворог, як і всякий інший".

Отже Бухарін признав, що жиди обіслю тепер усі важніші позиції не тільки на Україні та Білорусі, але й на Московщині, де їх до революції зовсім не було. Вони, як твердить Бухарін, заступили російську інтелігенцію. Наслідком того поширився там великий антисемітизм. До якої міри він поширений, свідчить найкраще наведений уступ промови Бухаріна. Не серед російських та інших неппманів і спекулянтів процвітає той овоч більшовицької дійсності, а серед робітників та членів партії. А це хіба має деяке значення і для самих головачів комунізму. Словом антисемітизм набирає наслідком більшовицької політики грішніших форм, як це було до революції.

Всеукраїнський зїзд пролетарських письменників.

Зїзд цей почався дня 25. січня в Харкові. До нас не наспіли ще харківські газети, що давалиб звідомлення з перебігу зїзду. Дотепер маємо інформації тільки про його відкриття. Та сподіюємося, що й це буде цікаве для наших читачів тим більше, що при відкритті антологували програмі промови про завдання літератури представники пролетарських письменників і партії.

Зїзд відбувається в будинку літератури ім. Блакитного. Самого акту відкриття зїзду довершив критик пролетарської літератури Коряк. Він зазначив, що Україна починає переживати період народжування пролетарської літератури, а тому треба для неї забезпечити такі умовини, що забезпечилиб її постійний розвиток. Цей зїзд пролетарських письменників ріжиться від попередніх зїздів Гарту і Плуга тим, що він повинен "забезпечити братерське співробітництво пролетарських письменників України всіх національностей об'єднуючи їх не за національною а за класовою ознакою".

До президії зїзду ввійшли: Затонський, Коряк, Серафимович (представник всеросійської асоціації пролетарських письменників), Горбатов, Коваленко, Терещенко, Хвиль і Микитенко.

В імені Центрального Комітету КП(б)У промовляв Затонський. З його програмової промови вважалося доцільним навести деякі цікавіші місця.

Від пролетарських письменників — казав Затонський — вимагаємо ми кваліфікації й естетичного бажання цю кваліфікацію підвищувати. Пролетарський письменник повинен стояти в рівень з розвитком сучасної йому культури. Називатися пролетарським письменником — значить дати обіцянку творити так і те, що потрібно пролетаріатові в його класовій боротьбі. Пролетаріат вимагає культурної, зокрема літературної справи першого ґатунку — не гіршої від тої, що нею користувався буржуазія.

Про завдання пролетарської літератури сказав він між іншим, що письменники "орудуючи засобами мистецької творчості" мають сприяти "утворенню сталого ідеологічного поглядів у масах читачів". Виходить, що література мусить бути ідеологічно тенденційна.

Пролетарські письменники мусять, на думку Затон., позбутися "будь якого пролетарського чванства та вчитися в своїх попередників і кращих сучасників". Користуючись зі спадщини попередників, повинні вони вміти відшукувати там те, що для пролетаріату потрібно. До цієї спадщини "треба підходити вміючи і критично, щоби не підпасти під вплив буржуазної ідеології. Це небезпека останніми часами виявилася особливо яскраво. Полягає вона в тому, що деякі письменники як і зовуть себе пролетарськими, починають відірватися від пролетарських мас, вони само закохуються в їхній творчості

Д-Р ІВАН КУРОВЕЦЬ.

З подорожі до Італії.

Приготування до подорожі. — Паштєрткові труднощі. — Згадки про минуле.

Задля лікування, випочинку і відданія своїх у далекій чужині, рішився я поїхати осіною минулого року до Італії, а при тій нагоді побачити гарну Флоренцію, вічний Рим, столицю старої римської імперії і теперішньої Італії, столицю Ватикану, солодкий Неаполь з його трудовою околицею, грізним Безуєм та Помпеями, Соренто, Капрі. Хотілось під подихом соняшного жарючого неба і синього моря відсидіти мозок, затерти жахливий спомили життєвих переживань, скріпити сили, щоби могли в праці і на даліше забути гірку долю і докінчити в рівновазі духа життя.

Щоби виїхати за границю, треба було вистаратися пільговий паспорт, який мені як хорому і старшому чоловікові правно належався. Чув я і читав в часописах про велику трудність виведення пільгового паспорта, а що в дачував конечну потребу моєї душі відпочинку

під соняшним небом, рішив поробити заздалегідь всі можливі старання в цій справі і тому вже в перших днях липня розпочав шоденну мандрівку по всіх органах влади, що тревало без перерви до половини вересня, себто повні півтретя місяця. Крім ходження, вистоявання в передпокоях, треба було до кожної влади, як до магістрату, скарбової дирекції, дирекції поліції, поліційного комісаріату вносити окремі остемпльовані прохання. Тяжка та прикра була це спроба старому, дійсно хорому лікареві висидати в міському фізикаті лікарського засвідчення потреби виїзду і лічення за границею. Начальний міський лікар і інші представники влади робили мені такі труднощі, що уважаю вказаним подати це до прилюдного відома.

Предложив я в фізикаті лікарську посвідку лікар-інтерніста спеціаліста, що я хорий на цукровий і потребу лічення на чужині, в південнім кліматі. Лікар-референт у фізикаті ствердив потребу виїзду, але заявив, що за кілька днів мушу зголоситися до начальника лікаря за апробацією. Вистоявши кілька днів у хвості своєї години, почув я від начальника лікаря, що він не може мені дати своєї апробати. Бо я не

предложив засвідчення з лічного заведення в Трускавці і Криничі, що я там лічився і не знайшов поліпшення стану моєї недуги. Моя енергійна постава на таку заяву, спричинила те, що мені вікинй видано лікарське засвідчення без апробати начальника лікаря і я, по дальших тяжких перепонах, дїстає пільговий паспорт, хоча дуже короткочасний, бо 3-тижневий. Думаю, що до теперішніх обставин зовсім справедливо можна прикласти біблійну притчу, що скорше верблюд перелізе через ушко голки, як хорий чоловік дістане в львівському вездстві пільговий паспорт для порятунку здоров'я. Жажда і потреба моєї душі була така велика, що я наразився без кінця разів на пониження як бідний прошака і поборовавши всі труднощі виїхав з кінцем вересня зі Львова через Відень на полудне.

Спомини не дуже давно минули.

Іхав я зі Львова сам-самотний, дорогою, якою їхав щороку саме в ту пору перед сорок кілька років з фєрій на студії до Відня в гурті молодих, веселих товаришів, медиків, правників, філософів, богословів — питомина "Барбарум",

яких число по дорозі на кожній більшій стації зростало. Іхали ми не поспішним потягом, а особовим, який ішов тоді зі Львова до Відня повних 24 годин. Ізда, хоч яка була томляча, була весела, серед співів, гамору, веселих оповідань товаришів. Серед дороги мріяли ми під впливом батьківських наук про серйозну науку. Товариші січовики укладали собі по дорозі нову управу "Січ" у Відні. На новий шкільний рік. Товариство "Січ" у Відні було тоді дуже поважне і дуже шановане всіми у краю і поза ним. У "Січ" гуртувалася тоді вся українська академічна молоддь. В дорозі йшла балака про вселяке, про новішні здобутки світової літератури, науки, модерні класичні в мистецтві, ну, і про модерне тоді "жіноче питання". Одні з молодших товаришів, тоді ще ембріо-богослов, а тепер парох і совітник о. Гриняк у Винниках оповідав нам про модерні церковні малярів на селі, як він це бачив на Подолі в одній церкві образ Христа, як у фраку і цилиндрі ізе чвіркою в повозі. Гамору, веселості було без кінця.

Це все минулось; наша молоддь вже більше не їде цєю дорогою в світ за наукою, вона мусить тепер

— **Східний інститут.** При польсько-американській товаристві створено Східний Інститут, що веде курси східно-американських мов і предметів історії і географії Сходу. С ще намечені відділи український, білоруський, кавказький. Інститут опрацьовує для польської влади меморіал про життя Сходу.

— **Залишки шкіл.** Є такі середні школи у Варшаві (вул. Хмелна 88, Радомі, Сосновці, Вільні і Берест над Бугом). До них приймають по укінченню 7 класів всенародньої або 4 середньої школи та 16 літ життя. Хто їх скінчив має право на місце урядовця при залізницях. Для абітурієнтів середніх шкіл існують при залізничних дирекціях річні курси. Прихв'яті на ці курси дістають плату, яку мусять звернути як би покинули самовільно службу.

— **3 жіночих рекордів.** Найбільший жіночий рекордом була до цього часу: краса. І тим імовірно лишиться на далі. Така глибока думка приходить з нагоди виступу, що Відець зустрічав з вишуканим обличчям — немов при приїзді короля — приїзд найбільших красунь 10 різних народів, які приїхали туди до конкурсу, проголошеного великою фільмовою фірмою „Фанімет“. Хто має талант пам'ятати приїзди фільмових артисток, нехай знає, що кандидатками цієї гололовокружної кар'єри є Гільда Бірд — видівка; Маргарета Калюс — аристократка з Риги; Діна Сассіс — грекуня; Марія Маттоіс — малярка; Авелія Богучька — полька; Фоснерова — чешка; Стефіла Відеріч — югославка. А як називаються ще 3 інші — про це чомусь віденська преса покищо не пише. Варта при цій нагоді згадати, що коли минулого року наш ілюстрований журнал „Світ“ розписав конкурс краси — то більшість наших молодих жінок страшенно „поступових“ на словах, завагалась: чи може брати участь у такому конкурсі. А прешня: чейке і наша одна землячка могла би раз у рік попоробувати кар'єри в світі, завдяки своїй красі, і світ міг би почувити, що між українцями теж є бодай одна гарна.

— **Новоє слово — стара річ.** Французький посол Ор-оль ужив слова, яке може ввійти в словник „ельгінізм“. Так назвав він деяких багатих сучасників обдираючи їхні пам'ятники старовини з їх прикрас на те, щоб їх перенести на інше місце, для прикраси чужих міст, вулиць чи маєтків. Ця манія сильно поширилась в Америці, де мільйонери не мають що зробити із грини, а хочуть дати доказ, що теж люблять мистецтво. Ор-оль домагається від парламенту закону про охорону зразків мистецтва від варварства роздрядження та розпродажу музеям і приватним власникам.

— **Для курців.** Проф. медичного факультету в Кембріджі, Роллстон, виготовив відрізок про шкідливість нікотину, доказуючи, що курення впливає але на мізкову функцію, знайомих відвідувачів провід, а одомасно поєє шушок, творачи ілюзію, що ми насичується.

— **Літературні новини.** Товариство зостів у Лондоні розписало конкурс на поему в честь Шекспіра. Поема може бути довільної форми, але мусить бути така, щоб чотирма перші рядки з неї могли бути використані на стінах нового Шекспірівського театру в Стретфорд. За найкращу поему н-годова — золота медалі. У конкурсі можуть брати участь поети всіх національностей, але це запрошення є чисто ідеальне, коли поема мусить бути написана англійською мовою. — Український радянський кіновий союз виставляє фільми на відставі третьої частини повісті Жеромського „На провесні“ п. з. „Вітер зі сходу“. Перевірку зробили Хоткевич і Панченко. — Народний Комісаріат Освіти затвердив теж сценарій фільму з повісті Франка „Борислав сміється“. — Відомий французький письменник Генрі Барбіус, комуніст, видав нову книжку „Ісус“. Є не притя до найрізноманітнішої теми св. Письма, у такім же стилі. Барбіус протестує в московській „Правді“ проти ленінградського видавництва „Сестель“, яке перекладло попередню книжку „Повязання“ з численними пропускками та змінами, які втрипливають його думки. — „Госиздат“ видав XV-ий том творів Троцького з нарисами про господарську побудову СРСР. — Ілля Еренбург скінчив нову повість „У проточном переудке“.

— **Світлова веснина.** У північній Канаді настали такі морози, що значні термометри тріскають; 47 степенів злима зареєструє асоку комунікацію. — Помер баварський радянський урядовий кат Шабін, медально засуджений на 10 літ в'язниці за теми діла. На протязі 5 років (перед введенням кари розстрілу) писав більш як 300 осіб. — Найдорожчою біблотекою в світі є та, яку продовжує шми ділами на публічний лістатій в Парижі: є по бібула з списками підписів марш. Фош, Ерцберґера і англ. адмірала Воміса, які підписали 11. жовтня 1918 р. перемир'я у в'язні, в місті Комп'єнь. Її власник, антикар, хоче та неї 1000 фунт. — На Корсиці вбили тавмо одного з найбільших бандитів Романетті, який вів княже життя, маючи власні виноградники, стада худоби та сад. Жаккармерія шукала за ним роками надаремне. — В околиці Міссольї (Греція) розкопали чудову старинну святиню Аргеміди, з 6. віку перед Хр. завбільшки святині Тезея в Атенях. — Вашингтонський сенатор Брюс (з держави Мейріленд) до-

магається, щоб сенат зайнявся розслідуванням проекту про зворот майна, яке належить до французьких корсарів XIX віку; це майно збережене в американській державній скарбниці рівняється 3,240,000 дол. — Минулого року було в Лондоні 4132 пожеж, в яких агинувало 86 осіб.

— **Шахматна довідка.** Український шаховий турнір за мистецтво гродо-да Льва на рік 1927 відбудеться в міських лютих та березні в кавалерії „Републіка“ (Народня Гостиниця), в окремій кімнаті спорт. т-ва „Україна“. Зголошуватися в секретаря „України“ тов. К. Мулькевича, Львів, Кеняського 10/11. Початок турніру 11. лютого в. р. 7 год. веч. Вписове 5 зол., для членів „України“ 220 зол. Всі добрі шахісти-українці повинні зголоситися до участі.

— **Конкурс гумору та краси** відбудеться на великій маскараді дня 12-го лютого, заходом робітників пера та театру. На ній роздадуть за найкращі та найдотепніші маски 10 нагород, між якими є образи: П. Холодного, П. Кожуха, Р. Лісовського, п-ні С. Вальницької, килими з робітень п.п. Хамули та Могильницького, збірки книжок призначені на цю ціль нашими книгарнями: „Наук. Тов. ім. Шевченка“, „Української Книгарні“ Громицького і кілька інших цінних премій.

— **Пригадується**, що перший концерт Любки Колесса, відбудеться нині в селі Народного Дому точно о год 8 вечір. З розпочаттям поодинокі точок нікого не впускається на сцену. 1418 1-1

— **Карнавал час балів.** маскарад, вечерець, дансінґів і т. п. том не витрачуйте грошей на нові череги, бо вистарчить вичистити старі пастю Елегант. а будуть як нові. 1481 1-1

Нові книжки й видання.

КНИЖКИ:

Андрій Чайковський: ПАНИЧ. Повість з галицького життя. Львів-Тернопіль-Нью-Йорк, 1926. Накладом Видавництва „Поділля“. Друкарня В. Крелла в Тернополі. Стор. 259, вел. 8^я.

Василь Софронів: ГРІШНИК. Нариси. Львів-Київ, 1927. Накладня „Червоної Калини“. Стор. 112, 16^я.

Вячеслав Будзиновський: РАДНИК ЗАРУЧИВСЯ. Комедія. Стор. 32. Накладом автора.

Вячеслав Будзиновський: ПЛАТУНИ. Історичне оповідання (своєрідно за Купером). Ст. 116. Накл. автора.

Проф. С. Шелухин: ВАРШАВСЬКИЙ ДОГОВІР МІЖ ПОЛЯКАМИ І С. ПЕТ-ЛЮРОЮ 21. квітня 1920 року. Прага, 1926. В-во „Нова Україна“. Стор. 40, вел. 8^я.

Анція Свенціцька: ДВА СВІТОГЛЯДИ. (Релігійний і матеріялістичний). Накл. власний. 3 друкарні „Діло“. Львів, 1927, стор. 24, 16^я.

І. Свенціцький: ШО ТАКЕ УКРАЇНІЗАЦІЯ? (Враження і переживання). Накл. власний. 3 друкарні „Діло“. Львів, 1927, стор. 20, 16^я.

Видання „Рідної Школи“ в Львові для малих дітей

1) РІПКА. Казка Івана Франка з малюнками Олени Кульшудької; 2) МУРАШКА, ЛЕБІДЬ І ПЧОЛА. Народна казка. Уклад П. Лисецького; 3) ХТО КРАЩЕ ЗРОБИВ? Уложив П. Лисецький; 4) ЧОТИРИ ЧИ П'ЯТЬ? Ул. П. Лисецький; 5) МЕ-Е-Е-Е. Ул. П. Лисецький; 6) ПУСТИ МЕНЕ... За Ів. Франком („Мій злочин“) ул. П. Лисецький; 7) ЗЕЛЕНА БАБУСЯ. Ул. П. Лисецький.

ЖУРНАЛИ:

НАША БЕСІДА. Ілюстрований двотижневик. Адреса: Варшава, Długa 50, т. 47. Рік IV. Ч. 1. Зміст: К-о: Коли святкували Різдво? — Я. Скріпт-Тамарник: З цикло „Чорноморе“. — М. Бужалин: Над Бугом. — М. Черемшина: Желання. — І. Прохорович: Під Новий Рік. — В. Некрашевич: Син старого замку. — Краєвиди Сх. Галичини. — Б. Монкевич: Садоми нових Запоріжців (замітки до історії запорізького корпусу). — К. Ільницький: До історії української церкви в Луцьку. — Б-к: Французький Конвент в Україні. — Л. Д-ч: Відродження Арабії. — З життя української Студ. Громади у Варшаві. — Літературне життя. — Театр і музика. — Наука, винаходи, відкриття.

Ч. 2. Зміст: М. Бужалин: Сміхом сили. — К-о: Мозок як стачія наданчо-відбірка. — Лазеба-Лановський: Нетри (Правдолюбська легенда). — В. Некрашевич: Син старого замку. — Б. Монкевич: Слідами нових Запоріжців. — Т. Тедді: Дещо про сміх у літературі. — Л. Д-ч: Відродження Арабії. — Політики в карикатурі Каброя. — Обсерватор: Газетярське мистецтво. — Література, мистецтво, наука.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛІАЛІСТ. Місячник. (Адреса: Wien XVIII, Gersthofstr. 138). Рік 2. Ч. 11-12 за листопад-грудень 19. Зміст: До наших читачів. — Д-р І. Турин: Міжнародна вистава марок у Нью-Йорку. — С. Шрамченко: В справі марок Зах. України. — Ів. Корницький: Вісти з Галичини. — Е. Вировий: Так зв. „Гетьманське видання“. — Загадки для філіалістів. — Нові марки. — Дрібні вісти. — 3 філіат. журналів. — Бібліографія. — Члени Українського Об'єднаного Т-ва.

НИВА. Місячник присвячений церковним і суспільним справам. Рік XXI. Ч. 11-12

за листопад-грудень 1926. Зміст: † Еп. Йосиф Боцян. — Митр. Андрей: Промова над домовиною бл. п. еп. Йосифа. — о. д-р Г. Костельник: Психологія віри. — о. Л. Курандик: Від снів до діл. — Українська гр.-кат. церква в Румунії. — Г. Костельник: Христіві спокуси. — Дяки гудуть. — о. Ігн. Юхнович: 3 50-літньої історії Сільсько-Тухлянської Верховни. — о. Іван Дудрович: Мої пояснення. — Місії. — Нові книжки. — Всячина. — Проповіди.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Українського Наддніпрянського Театру О. Міткевич:

Устрики:
Середу 9. II. — Чорна пантера.
Четвер 10. II. — Чесна Сузанна.
П'ятниця 11. II. — Віл.
Субота 12. II. — Вихрест.
Неділя 13. II. — Прошальна вистава: Ніч під Івана Купала.

Театр в скорім часі завітає до Львова з новим репертуаром як Андреева „Сім повішених“ і інші і дасть кілька вистав.

Курси батіку і малювання „relief“ гартярства і робіт з волічки (тканини, ажур, трикотарство) зачнуться 21. п. м. — Зголошення і інформація в понеділок, середу і п'ятницю від 3-4 полов. — Шмільська, вул. Корняків 1/1. пов. 1468 2-2

І. львівський Зв'язок Новиків (наймолодших пластунів) улаштує в суботу 12. лютого 1927 р. о год. 17. (5 полов.) в селі при вул. Оссолинських 10. (давний „Уль“) Свято Новиків. Програма виконана самими Новиками у яку входять: Вертеп, — сценічна картина „Серед цвітів“, — національні танки — вправи — й загальні забави дітей. На Свято запрошуються всі Вл. Родичів і тих П. Т. Громадян, кого цікавить позашкільне самовиховання наших найменчих в Українським Пластовім Уладі. 1484 1-1

3 ф. лі „Просвіти“ у Дрогобичі. Дня 15-го лютого 1927 року відбудеться заходом Філі „Просвіти“ у Дрогобичі в Народнім Домі відчит проф. Михайла Іваненка п. н. „Національне виховуюче значіння пласту“. 1-1

Продовження Загальних Зборів Філі „Просвіти“ у Дрогобичі відбудеться о год. 12. минут 45. пополуноді в Дрогобичі в Народнім Домі з отрим дивесним порядком: 1. Вибір трьох заступників Виділу Філі і Контрольної Комісії, 2. Дискусія над звітом про діяльність Філі за рік минулий. 1478 1-1

ДРІБНІ ОГолошення.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ ПЕРЛОВИЙ Ігнатович Львів. 956 61-2

2 ПАННОЧКИ з інтелігентного дому прийму на станцію. Євгенія Гриньовська, Глубока 2/11. 1477 2-3

ІІ ЯНІНО добре, продам вул. Лещинського ч. 6. м. 5. 1476 2-2

ІВАН САДОВСЬКИЙ, котрий нині знаходиться у душків в'язниці пошукує свого брата Віктора Садовського, що є вчителем в Станіславові. Відомості слати на адресу Івана Садовського, Луцьк. 1-1

УКРАЇНСЬКИЙ НАДДНІПРЯНСЬКИЙ ТЕАТР під дир. О. Міткевич приймає зараз до хору: альту, сопрану, а також тенор-соліста. До оркестру: ІІ. скрипку, флет і бас. Рефлектувати можуть лише музиканти з театральних оркестр. — Зголошення з фотографічними картками і умовами надсилати до Адміністрації Театру. Адреса: „Діло“. 1482 1-3

ОГолошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Українська фабрика цукорків „Фортуна Нова“ Чистота. Солідність. Фаховість.

Спеціаліст недуг пегінів, серця і жолудка 1458 — 20

Д-р ФЕЛІКС ГАН Львів, Городецька 46. Тел. 884. Переселення Рентгенон.

Б. лікар віденських шпиталів Д-р НОРБЕРТ ЮПІТЕР ординус в скірних і венеричних недугах від 2-5 3-5; в косметичні від 12-1. 1455

Станіславів, вул. 3-Мая 11. Бріянті, Золото, Срібло як також аслюку Бижутерію купує по найвищих цінах І. Домбровський-Л. Розважеский, вул. Академічна 2. — Оцінення даром без примусу продажі. 1-3

МІСЦЕ ЗАСТЕРЕЖЕНЕ ДЛЯ ФІРМИ:

„ОПТИМА“

АКЦІЙНА СПІЛКА для чоколядових і цукорних виробів в КРАКОВІ

Лікарсько-дентистичне Заведення д-ра Симона Раппапорта Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/II. Пльомбування й винищення зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пациєнтів з провільні полатоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 1449 Полекші в сплатах. 3-5

... РІК ОСНОВАННЯ 1890. ...

Реставрація С. Райха Львів, Ринок ч. 5.

порушає смачні обідні з 3-х накрить після вибору по 1 зол. 40 сот. — Горячий крупник, меду ріжкого роду. Добірні напінки і перекуски. 1483 Кухня у власнім заряді. 1-3

Повідомлення.

Жінка-Графолог п-ні Сармав

відізджає

дня 10. лютого 1927 р.

Бистрота та точність у відчитуванні характеру та його найнижчих прикмет здають їй загальне припущення на чужині. Її влучні ради та вказівки дають людям самовпевненість, гартують волю та дають життєвий успіх і викорінюють хибні зв-к-рактеру. 2-2

Приймає від години 11-1 і від 3-4 у „Краківським Готелі“, І. поверх, кімната ч. 103.

Оголошення.

З огляду на велике число зголошень на перший курс кооперативного книговодства і діловодства в господ.-садівничій школі в Милославові, що відбувається в часі від 1-28. лютого н. р., улажує Головний Відділ Т-ва „Просвіта“ у Львові в господ.-садівничій школі в Милославові

другий одномісячний курс кооперативного книговодства і діловодства 1471 2-2

в часі від 15. III. до 15. IV. ч. 4.

В програму цього курсу входить теоретична наука молочарства, практика і шкільний молочарні і діловодство кооперативних молочарень.

Одночасно проголошує Головний Відділ вписи на прийняття 20 учасників під отрим умовами:

1. Зголошуватися можуть мушні в віці 16-35 літ, що укінчили народну школу і вижаються участю в кооперативній праці. 2. Кождий учасник має привезти з собою крім біли подушки, простирало і ковровець. 3. Учасник вилатить за удержання, олів світло і науку квоту рівночусь 5 ам. дол. 4. Петенти зголошені а не прийняті зади браку місця на курс а місці люти мають першенство.

Зголошення на курс належить вносити найпізніше до 3. марта 1927. поручено на адресу: Господарсько-садівничій школі тов. „Просвіта“ в Милославові п. Стрижани (ст. заліз. Палагіче).

Повідомлення про прийняття будуть вкслані управою школи 5. марта 1927. У Львові, дня 3. лютого 1927.

КОНСТИТУУЮЧІ

Загальні Збори

Товариства Українських Студентів Львівської Політехніки „Основа“ відбудуться в неділю дня 13. лютого н. р. в головній будівлі Політехніки із наступним загальним порядком: 1. Вибір президія Зборів. 2. Вибір з дільностей органі. Комітету. 3. Вибір статутів Т-ва. 4. Вибір Виділу. 5. Вибір ки й залити. Подробни в оголошенні в Політехніці.